

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Vidi ciuitatem sanctam Ierusalem, nouam Apo. 21.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

VIDI ciuitatem sanctam Ierusalem, nouam, descendentem de caelo, a deo paratam, sicut sponsam ornata[m] uiro suo.

Hæc ciuitas, sancta ecclesia: quæ idcirco ciuitas appellatur, quoniã a multis inhabitatur, & in quatuor mundi parres distenditur, habens habitatores dominum. Hinc Paulus dicit: Templum enim dei sanctum est, quod estis uos. Sancta dicitur, quia quotidie per baptismum sanctificatur. Vocatur quoque Ierusalem, quæ uisio pacis interpretatur, quia ad hoc laborat, ut uisionem dei in caelestibus percipiat. Noua dicitur, quia a uetustate peccati exuitur. peccati enim perpetratio, ad ueterem Adam pertinet. Et ideo dum ecclesia a peccato originali mundatur, a uetustate peccati ad nouitatem uenit. Vnde Apostolus: Expoliantes uos ueterem hominem, induite nouum, qui renouatur in agnitione dei. Idcirco autem ciuitas hæc a deo descendere dicitur, quia ab exordio suam cum capite suo descendit. Vnde idem dominus dicit: Nemo ascendit in caelum &c. Aliter: In hoc descendere de caelo dicitur, quia caelestis est gratia, quod dominus fecit eam ecclesiam, iuxta illud: Ego dominus faciens te. Quicquid enim habet in fide, spe & charitate, cæterisque uirtutibus & baptismo, desuper datum est illi. Vnde Iacobus: Omne datum optimum, & omne donum perfectum, desursum est, descendens a patre luminum. [paratam,] Id est, fide cæterisque uirtutibus ornata[m], unde meretur dici sponsa. [Sicut sponsam ornata[m] uiro suo.] Duo dicit, sponsam & uirum, in quo subintelligitur uxor, quia consuetudo est sacræ scripturæ, ut sponso[m] appelleret ui-

- Ioel. 2.** ros, & sponsas uxores. unde Ioel: Egrediatuſ ſpōſus de cubili ſuo, & ſponſa de thalamo ſuo. Et ſe-
Exo. 4. phora ad Moysen: Spōſus ſanguinum tu mihi es.
Mat. 1. In euangelio ab angelo dicitur: Iosephi autem uir
Deu. 22, eius. Et in lege: Si inuenerit uir puellā de ſponſatā
 in agro, & dormierit cum ea, morte morietur, quia
 humiliavit uxorem proximi ſui. Spōſa ita q̄ nunc
 eſt ſancta eccleſia per fidem, ſpem & charitatem:
 ſed tunc erit uxor, quādo ad amplexus uiri (id eſt,
 ad contemplatioum dei omnipotentis) peruenerit. Quod tota die quidem in ſingulis agitur electis, generaliter aut̄ in fine cōplebitur. tunc om̄es
Mat. 25 in commune audient, Venite benedicti patris mei
 &c. [Ornatam] dicit, id eſt, in omnibus uirtutib⁹
Pſal. 44. compoſitam, iuxta illud Pſalmiſtæ: Aſſiſit regina
 a dextris tuis &c. [Et audiui uocem magnam de
 throno.] Thronus hic intelligitur, homines &
 angeli ſancti, in quibus habitat de⁹, ideo q̄ hæc uox
 magna, uox intelligitur om̄ipotentis dei. Quæ id-
 circo magna dicitur, quia de magnis loquitur de⁹.
 Ecce tabernaculum dei cum hominibus.
 Magna eſt enim dei gratia, ut homines illius ſi-
 ant tabernaculum, cuius magnitudinem non ca-
 pit mundus. [Tabernaculū dei cum hominibus.]
 id eſt, ipſi homines ſunt tabernaculum dei. Iohan-
 nes in hoc loco typum tenet ſanctæ eccleſiæ, quæ
 audit uocem dicentem, [Ecce tabernaculum dei
 cum hominibus.] quando per internam inspira-
 tionem, ſeipſam cognoscit eſſe dei tabernaculum,
 [& habitabit cum illis,] id eſt, cum illis qui taber-
Mat. 28. naculum dei eſſe meruerunt, unde ipſe dominus
Iſa. 19. dicit: Ecce ego uobiscū ſum omnibus diebus. [&
 ipſi populus eius erunt,] iuxta illud: Hæreditas

mea Israel. [Et ipse deus cum eis erit eorū deus.]
 habitans in eorum fide & dilectione, sicut ipse di-
 cit: si quis diligit me, sermonem meum seruabit.
 & pater meus diliget eum, & ad eum ueniet, &
 mansionem apud eum faciemus. Vnde & idem Io-
 hannes in epistola sua ait: Qui manet in dilectiōe,
 in deo manet, & deus in eo. Et ipsorum deus, omni
 potens est deus, cū quibus habitare dignatur. Vn-
 de Psalmista: Dominus pars hereditatis meae. Et
 ipse in lege loquitur, dicens: Filijs autem Leui non
 dabitur hereditas: em, ego autem hereditas illorum.
 Quando enim homo peccando recedit a deo, nō
 est populus dei, nec deum possidet: sed dum pœni-
 tendo reuertitur ad deum, populus dei est: quia
 possidet deum, & possidetur a deo.

Ioh. 14.

1. Ioh. 4

Psal. 15

Nu. 18.

Deu. 18.

Et absterget deus omnem lachrymam ab
 oculis eorum. Hæc uerba non ad præsentem ui-
 tam luctu & lachrymis plenam pertinet, sed ad fu-
 turam, quando omnis luctus auferetur a fidelibus,
 & ppetuum gaudium possidebitur, iuxta illud: Bea-
 ti qui lugent, quoniã ipsi consolabuntur. ¶ Intuen-
 dum autem, quare omnem lachrymam ab oculis
 sanctorum dicat auferendã, cum sufficere potuis-
 set dicere: Absterget lachrymã ab oculis eorum.
 Sed sciendum quod diuersę sunt qualitates lachry-
 marum, quibus in hac uita affliguntur electi. Ali-
 quando scilicet propter timorem tormentorum,
 ne ob demerita iniquitatis sue pœnis tradantur ul-
 tricibus. Aliquando propter amorem & consorti-
 um supernorum ciuium. Postquam enim ueniam
 peccatorum consequuntur, uerum flere incipiunt,
 non iam quia timet damnari, sed quia differuntur
 a regno. Aliquando quoq; deplorant aliorū pec-

Matt. 5.

1. Re. 15. cata, sicut Samuel flebat Saul, eo quod pœnituisset
 2. Cor. 5. dominum, quod cōstituerat eum regem super Is-
 2. Co., 12. rael. Et sicut Paulus flebat Corinthios, qui pro-
 pter fornicationē & idololatriā, nō egerūt pœnitē-
 tiam. Om̄em ergo la chrymam ab oculis electo-
 rū, nēq; iam differentur a regno, quod p̄sentiali-
 ter possidebūt: nēq; etiā aliorum peccata flebūt,
 quia iusto dei iudicio damnatis reprobis, nullus
 deinceps peccare poterit.

Et mors ultra non erit.

Postquam enim omnes a morte resurreximus, in
 electis iam ultra nō erit mors nēq; corporis nēq;
 animæ. Primus nanq; homo ea lege conditus est
 in paradiso, ut nisi peccasset, immortalis māsset:
 & completo electorum numero, ab illo paradiso
 terreno absque mortis interuentu transiret ad pa-
 triam cælestem. Sic autem est conditus, ut si pecca-
 ret, mori posset. Quæ mors, quia per peccatum ed
 incurrit, destructa est per domini mortem. Ideoq;
 locum in electis non habebunt postquam omnes
 ad uitam resurgemus, tales effecti, ut deinceps ne-
 q; mori nēq; peccare possimus. [nēq; luctus] erit
 in illa ecclesia, q̄ (ut superius dictum est) multis mo-
 dis fit in presenti. [nēq; clamor nēq; dolor erit ul-
 tra] Clamor in hoc loco intelligitur, quærela pra-
 uæ suggestiōis. Prius enim quam peccaret homo,
 in magna quiete erat, omniaq; membra sibi subie-
 cta, & nullo modo in aliquo repugnantia posside-
 bat. Sed postquam peccauit, statim clamorē pra-
 uæ suggestiōis cōtra se exurgente n̄ sensit, uidēs q;
 mulierem cōcupuit. factūq; est dei iudicio, ut qui
 noluit esse subiectus deo, nō posset habere mēbra

sibi subiecta. Hunc clamorem deinceps sustinemus,
 quo & Paulus se fatigatum ostendit, dicens: O in **R. 7.**
 felix ego homo, quia me liberabit de corpore mor-
 tis huius. uideo enim aliam legem in membris meis
 &c. Semp enim fit hic clamor, quia semper caro
 spiritui resistit. Sed cum corruptibile hoc induerit
 incorruptionem, & mortale hoc induerit im- **2. Cor. 13**
 mortalitatem, cessabit clamor tumultuari con-
 tra electos, quod eos in hac uita quiescere non sinebat.
 Ibi enim cessabit omnis praua suggestio, ubi nulla
 erit carnis delectatio. Sed & dolor post haec non
 erit, quia uidelicet caro electorum ultra spinas &
 punctiones peccatorum, pro quibus dolere debe-
 ant, non generabit. [Quae prima abierunt,] quia in
 praesenti seculo haec omnia sustinet. Sed cum innoua-
 ta caelum & terra fuerint, tunc & ipsi electi innoua-
 buntur, & nequaquam praeteritas passiones susti-
 nebunt. [Et dixit qui sedebat in throno. Id est, deus
 omnipotens qui praesidet ecclesiae suae.] Ecce no-
 ua facio omnia, quae scilicet quae superius dicta sunt, in-
 ter quae etiam caelum & terra innouabuntur.

**IN DEDICATIONE EC-
 clesiae. Lucæ VI.**

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis
 Non est arbor bona quae facit fructum malum.
 Et reliqua.

Dominus Iesus Christus aedificator & con-
 seruator suae ecclesiae, quales ad aedificatio-
 nem arbores querat, in exordio huius lecti-
 onis declarat, dicens: [Non est enim arbor bona
 quae facit fructum malum: neque arbor mala, faci-
 ens fructum bonum] Arbores spiritaliter in scripturis